

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Ингушетия

ГБОУ "ООШ №29 с.п.Средние Ачалуки"

РАССМОТРЕНО

Руководитель МО начальных
классов

_____Цечоева З.М.

Протокол № 1

от 11. 08. 2023 г

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора по УВР
НОО

_____Тебоева А.Б.

Протокол № 1

12. 08. 2023 г.

от

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

_____Точиева Ф.И.

Приказ № 131

от 14. 08. 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родной язык »

для обучающихся 1 класса

Кхетадайтара каьхат.

Программа оттаяй 1, 2, 3,4 классашта г1алг1ай мотт хъехара долча книжкага хъежжа. Книжка чулоацам оттабаьраш: Тимиркиев З. З Шадиев А. С., Ю Гандалоева А. З., Оздоев Р. И., Патиев С. У.

Г1алг1ай метто, эрсий метто санна, метта 1илман дакъа а ший ма1анна а йоккха моттиг д1алоац. Цун дешарца а кхетамца а бераш кхедара доккха практически ма1ан да. Наьна метто юкъелоац дешархой патриотизма а, кхыча къамашца 1имерза а, эзди а хилара уйлашца кхетадеш кхедара маьхала таронаш.

Школе наьна мотт 1омабара керттера 1алошонаш я дешар дика ховш дешархой кийчбар, багах деча, йоазон а къамаьлах а кхоачам болаш, пайда эца ховш уж кийчбар. Программа ФГОСаца ювзаяь я. Из лаьрх1а я к1ира 3 сахьат г1алаг1ай мотт хъехаш йолча учебни планаца кхоачашъе. Шера 103 сахьат хул.

Программа лерх1амаш да:

-дешархошта шоай наьна мотт безалургболча тайпара дешара болх дика оттабе;

- орфографехи, пунктуацехи, морфологехи, фонетикахи кхетам бала;

-метта 1илам 1омаде, г1алг1ай меттах бола кхетам шербар, к1оаргбар;

- г1алат ца деш йоазув де, сочинени, изложени язъе бераш 1омаде;

-дешара кхетам лакхбе, 1омадаь ховр нийса д1аязде, ший уйлаш, шийна хетар, ховр дешархочо нийса д1аяздергдолаш говзал кхейр.

Программа чулоацам шера ба. Укх юкъе я фонетика, графика, йоазув, дешар, орфоэпи, орфографи, деша оттам. Урока чулоацама юкъе, тар ма лу , дешара а воспитательни лоарх1ам бола материалаш яхийтай. Уж дукхаг1ъяраш г1алг1ай багахбувцама юкъера, художественни произведенеш т1ара я. Книжка курс кхаь разделах латт: шоллаг1ча классе дийшар кердадаккхар (оазаш, алапаш, предложени, керттера, кертерза маьженаш), деша оттам, къамаьла доакъош.

Грамматика хъаькъехъа кхоачаш де деза декхараш:

1) оазех, алапех кхетам балар;

2) орфографически минимум лакхъяр;

3) предложени керттера маьженаш йовзийтар;

4) къамаьла доакъош довзийтар;

- 5) дувзаденна къамаъл шаърдар;
- 6) кхоллама балхаш увттаде 1омабар:
- а) сочинени миниатюра;
- б) изложени-зарисовка;
- в) суртах лаъца дувцар оттадар;
- г) кичах лаъца сочинени-миниатюра язъяр.

Йоазув-дешар 1омадари къамаъл шаърдари.

Хьалхарча классе деша доаг1ача бера ше дезала юкье бийца наьна мотт ха беа. Цу метала уйла ю цо. Массадолла х1ама наьна мета къамаъла формах кхетадеши довзаши да бера, наьна меттала еррига ший уйлаш д1аала 1омалу из.

Хьалхарча классе наьна меттала болх д1аболабарца школо бера йовзийт халкъ вахара опыт.

Хьалхарча классе хьехархочо берашта деш Г1алг1ай Республика отарах а дезача деноеха, вай Даьхена лаъца дола йоазонхой дувцараши,лоаца стихотворенеш,фаьлгаши.

Хьехархочо берашта деш могашал лораерах лаъца дола дувцараш а.

-Хьехархочун кулгалца берийловзараш а , шоаш беча балхах а, шоашта дайначох а лаъца лоаца дувцараш оттаду.

Иштта в1аший дувзаденна а долаш, хала доацача 2-3 суртах лаъца дувцар оттаде а хьехархочун кулгалца йоккха йоаца текст юхажуца а 1омабу.Гонахъара вахар довзийтар а дешархой дувзаденна къамаъл шаърдар а.

Къамаъл. Баген а йоазон а къамаъла юкъара кхетам. Предложениеш, дош, дешдакъа,оаз, алап практически довзийтар. Къамаъл предложенешта, предложенеш дешашта, дешаш дешдакъошта декъа хар.

Оазаш. Оазаш йовзийтар. Хазарца а аларца а оазаш къоастаяр. Мукъеи мукъазеи, й1аьхеи лоацеи, эрсий метталара хьайца оазаш.

Дешашкара цхьайола мукъа а мукъаза а оазаш къоастаяр.

Белгалтъяьккхача оазаца дешаш доаладар, дешдоакъой- оазий схемай кепача оала дош белгалдаккхар.

Г1онна йолча схемах пайда а эцаш, къамаъл предложенешта, педложенеш дешашта, дешаш дешдокъоашта декъа 1омадар.

Дешарах а аларах а мукъеи мукъазеи оазаш в1аший къоавстаярах а кхетам балар. Дешашкара цхьацца оазаш белгалъеш дараш а (къоастае а,дешдоакъой оазий тохкам бе а, цар оамал а, арг1а а белгалтъяьккха 1омабар; д1аьха а лоаца а дешдакъа къоастаде хар).

Хедора алапий дешдоакъой г1онца дешаш а педложенеш а увттае 1омабалар. Лоаца предложенеш тексташ нийса кхетаеш, дешдоакъошца, минута 15-20 дош а дешаш, бераш 1омадар.

Керттера кхетамаши ховраши.

Дешархошта довза деза:

- г1алг1ай мета массайола оаз а алап а, кхета беза цар башхаллаш (оаз оал, т1аккха алап язду);

-мукъеи мукъазеи оазий керттера бокъонаш;

-дагахъа 1омае белгалтъяхъача стихотвореней тексташ.

Дешархошта ха деза:

-наъна метта деча къамаълага ладувг1а а цунах кхета а ;

Къамаъла юкъе предложенеш къоастае, цар арг1а белгалтъяккха;

-й1аъхеи лоацеи мукъа оазаш а, уж белгалтъеш дола алапаш а белгалдаха;

-кепа йоазонца а кулга а шрифтаца яздаъ дешаш, предложенеш т1ера хъаязъе;

-диктовка ярца, г1алаташ а доацаш, дешаш а 3-5 дешаех латта предложенеш а язъе;

-предложени йолалуш доккхача алапех пайда эцар а цун чаккхенга т1адам оттабара;

-белгалтъяккхача цхъан (шин) темах е сюжетни суртех пайда эцар, з1амига дувзаденна дувцар оттаде;

-хъехархочун хаттарий новкъосталца з1амига текст юха хъаювца;

-«Дешара книжка т1ера тексташ еша, дагахъа стихотворении 1омае, къамаъла бокъонаш лораеш еша.

Изложени лаърхх1а йолча текста боарам

2-ча класса – 10-20 дош

3-ча класса -20-25 дош

4-ча класса – 25- 30 дош

1-4 классашка дешархошта луча диктантий дешай боарам.

2-ча класса-20-25 дош

3-ча класса-25-30 дош

4-ча класса-30-35 дош

Текст хоржаш а ешаш а хила эшаш дар:

1. Диктант текст литературни наъна меттаца язъяъ дешархой кхетаргболаш хила еза.

2. Тахкара диктант шоллаг1ча е кхоалаг1ча урока т1а язъийча бакъахъа хургъа.

Хезархочо, сиха ца луш, текст 1оеша еза , дош алара литературни бокъонаш толха ца еш. Ше из йийша ваълча , дешархой кхеташ боацар къоастаду, бераша кхета ца ду хала дешаш доска т1а д1аязаду.

Урока №	Урока тема	Са хъ а- та ш	Таърахъ	
			П	Ф
1	Алапий маъженаш лоацей й1аъхеи г1ажилгаш язъяр.	1		
2	Алапий маъженаш к1алара хъалхъайза г1ажилгаш язъяр.	1		
3	Алапий маъженаш язъяр.	1		
4	Алапий маъженаш язъяр.	1		
5	Алапаш А, а яздар.	1		
6	Алапаш М, м яздар.	1		
7	Алапаш У, у яздар	1		
8	Алапаш Р, р яздар.	1		
9	Алапаш Ш, ш яздар.	1		
10	Алапаш И, и яздар.	1		
11	Алапаш Н, н яздар.	1		
12	Алапаш С, с яздар.	1		
13	Алапаш Л, л, О, о яздар.	1		
14	Алапаш Д, д яздар.	1		
15	Алапаш Х, х яздар.	1		
16	Алапаш З, з яздар.	1		
17	Алапаш К, к яздар.	1		
18	Алапаш Е, е яздар.	1		
19	Алапаш В, в яздар.	1		
20	Алапаш Б, б яздар.	1		
21	Алапаш Т, т яздар.	1		
22	Алапаш Я, я яздар.	1		
23	Алапаш Г, г яздар.	1		
24	Алапаш Й, й яздар.	1		
25	Алапаш Ц, ц, яздар.	1		
26	Алапаш Ч, ч яздар.	1		
27	Алапаш 1, 1 яздар.	1		
28	Алапаш Г1, г1 яздар.	1		
29	Алапаш П, п яздар.	1		
30	Алапаш Кх, кх яздар.	1		
31	Алапаш Ж, ж яздар.	1		
32	Алапаш ж1, б1, з1, в1, д1 яздар.	1		
33	Алап к1аъда хъарак (ь) яздар.	1		
34	Алапаш Аь, аь яздар.	1		
35	Алапаш Хь, хь яздар.	1		
36	Алапаш Ю, ю яздар.	1		

37	Алапаш Ф, ф яздар.	1		
38	Алапаш Э, э яздар.	1		
39	Алап ч1оаг1а хъарак (ъ) яздар.	1		
40	Алапаш Къ, къ яздар.	1		
41	Алапаш Къ, къ яздар.	1		
42	Алапаш К1, к1 яздар.	1		
43	Алапаш К1, к1 яздар.	1		
44	Алапаш К1, к1 яздар.	1		
45	Алапаш К1, к1 яздар.	1		
46	Алапаш П1, п1 яздар.	1		
47	Алапаш П1, п1 яздар.	1		
48	Алапаш Ч1, ч1 яздар.	1		
49	Алапаш Ч1, ч1 яздар.	1		
50	Алапаш Х1, х1 яздар.	1		
51	Алапаш Х1, х1 яздар.	1		
52	Алапаш Ц1, ц1 яздар.	1		
53	Алапаш Яъ, яъ яздар.	1		
54	Алап ы яздар.	1		
55	Алапаш Ё ё яздар.	1		
56	Алапаш Щ, щ яздар.	1		
57	Алапаш Х1, х1 яздар.	1		
58	Алапаш Х1, х1 яздар.	1		
59	Дифтонг оа дола дешаш яздар.	1		
60	Дифтонг оа дола дешаш яздар.	1		
61	Контрольни хъаяздар.	1		
62	Г1алаташ т1ара болх. Кепайоазон текст хъаязъяр.	1		
63	Шолха алапаш дола дешаш яздар.	1		
64	Диктант.	1		
65	Г1алаташ т1ара болх. 1омадаър ч1оаг1дар.	1		
66	Шолха алапаш дола дешаш яздар.	1		